

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

98. An Inquisitores possint animaduertere in sollicitationem pæreteritam,
si iam præiudicata fuerit ab Episcopo? Et an Confessarius sollicitans, qui
non iudicatur suspectus, non ideo ad suum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

jure solum prohibetur supradictis proferre sententiam contra eos, ut patet ex *ex dicta Clem. 1.* ergo poterunt proferre pro reis.

3. Verum negatiyam sententiam docet Pegna in *director. inquis. part. 3. comment. 97. Rojas singul. 27. num. 7. Simanch. in instit. Cathol. tit. 3. num. 8. Azorius, Carerius, Zanchinus, & alij, quos citat Barboz. in dicta Clem. 1. num. 8.* quibus addo ex neotericis Castrum Palaeum ubi *supra, num. 20.* & ratio est, quia licet textus illius Clementinae de sola sententia condemnatoria expresse loquatur, indirecè tamen loquitur de qualibet sententia ob communicationem processuum praequisitam. Deinde confirmatur hæc opinio; quia eo ipso quod in *Clement. 1.* sit restrictum jus antiquum quoad condemnationem, ita ut Inquisitores & Episcopi non possint separatim condemnare, sequitur quod similiter non possint absolvere. Probatur consequentia, quia condemnare & absolvere eiusdem sunt potestatis, ut puta contraria & adversa ex *l. qui condemnare, ff. de re iudicata. ergo, &c.*

RESOL. XCVIII.

An Inquisitores possint animadvertere in sollicitationem præteritam, si jam præjudicata fuerit ab Episcopo? Et an Confessarius sollicitans, qui non iudicatur suspectus, non ideo ad suum Ordinarium sit remittendus, sed ab Inquisitoribus ratione culpæ puniri debeat? Ex p. 4. tr. 5. § 4.

Sup. hoc inf. in tr. 12. ref. 7. §. pen. & hic lege doctrin. præcedentis Ref. §. 1. **N**egativè respondet Acugna *tr. de Confessarij sollicitant. quest. 3. num. 11.* ubi sic ait. Tunc non extenditur ad præterita nostra conclusio, cum talia crimina ab ordinario iudice præjudicata fuerint; nam manent tunc extincta in foro Ecclesiæ vel enim reus judicialiter absolutus est, ob id listet accusatio, non ultra progrediens, ex *cap. de his, accus. Vel damnatus idem reus per diffinitivam sententiam est, atque similiter in ipsum accusatio progredi non potest. Ita ille.*

2. Sed adversus illum insurgit Emmanuel Moura *opuscul. 1. de ens. & incant. sect. 3. cap. 3. num. 16.* ubi ita asserit. Non loquitur Acugna consequenter, quatenus dicti in sollicitationem præteritam non posse ire Inquisitores, cum præjudicata fuerit ab Episcopo, sive absolutus, sive finaliter condemnatus fuerit sollicitans, quamvis non fuerit sufficienter punitus. Nam, inducit suspensionem de hæresi, & constitutio Pontificis est solum excusativa jurisdictionis Inquisitorum, consequens necessarium est, ut ipsi possint illud reassumere, saltem ut reum cogant ad abjurationem. Hæc ille.

3. Verum sententiam Illustrissimi, & Doctissimi Roderici Acugna, merito hunc Archiepiscopi Bracharenensis, acriter defendit Freytas in *additionibus novissimis ad dictam qu. 3. n. 37. & seq.* ubi respondet ad rationes Emanuel. de Moura, vide illum & non pigebit.

Sup. hoc inf. ref. 1. not. præterita in eius §. ult. 4. Non desinam etiã hic obiter adnotare Confessarij sollicitantem, qui non iudicatur suspectus non esse ad suum Ordinarium remittendum, sed ab Inquisitoribus ratione culpæ puniri debet; nec valet dicere, quod cessante suspicione contra fidem, videtur suspendi Inquisitorum jurisdictione; nam respondeo, quod licet ratio commissionis sit suspicio, commissio tamen Pontificis est absoluta, & Summ. Pontifex ex illo facto præsumit, & super præsumpto statuit, & ita docet Sousa *opuscul. de Confessarij sollicit. tr. 2. c. 1. n. 7. & idem Molles. in sum. 10. 1. tr. 7. c. 2. 4. n. 45.* sic ait: Si Confessarij sollicitantes non sint suspecti de hæresi, imponitur eis penitentia secularis sine abjuratione secundum qualitatem excessus. Ita ille.

RESOL. XCIX.

An quis legere, & retinere Adonem Marini, esset S. Officio denunciandus? Et an absque facultate retinens, & legens librum hæreticum possit illum comburere, & minime Inquisitori tradere? Ex p. 10. tr. 12. & Misc. 2. Ref. 49. alias 48.

§. 1. **N**egativè videtur respondendum, per ea quæ docet Carena in *Praxi sancti Officii, par. 2. tit. 10. §. 10. n. 60.* ubi sic ait: An retinens huiusmodi libros prohibitos ob res lascivas, sicut denunciandi S. Officio, in quo (salva semper declaratione S. Matris Ecclesiæ & sacre Congregationis Eminen. Cardinal. sup. Inquisitorum) dicerem quod non, nisi huiusmodi retentores alias essent de hæresi suspecti; verba enim Edicti Eminentiissimi Domini Cardinalis Episcopi nostri, & Reverendissimi Patris Inquisitoris, nullo modo comprehendunt huiusmodi libros, & alias ex dispositione juris communis nulla apparet obligatio huiusce denunciationis. Ita Carena, quæ secundum ejus mentem dicta esse volo.

2. Sed si aliquis hic incidenter quærat, num quis absque facultate retinens, & legens librum Hæreticum, possit illum comburere, & minime Inquisitori tradere. Ad hoc dubium sic respondet Pueronius in *Comment. ad Bullam Canes, cap. 1. n. 108.* Dicendum existimo, excusari eum, non solum qui bona fide à seipso combureat, sed etiam metu pœnæ; aut quia ipse librum composuerit; aut quia sine facultate legerit, vel retinuerit, à seipso combureret. Nam alias, & finis legis haberetur, quod scilicet liber supprimatur; & ad simplicem actum obedientiæ, non videtur cum tanto suo discrimine iste obligandus. Et hæc Constitutiones Pontificum non obsunt cum loquantur de illis, qui ex licentia quas revocant, libros habebant, aut legebant, ut est animadvertere: Exinde asserendum nullam Censuram revera contrahi ex eo, quod quis quacumque ex causa à seipso incendat; & quidem quoad Censuram Bullæ præsentis expresse tenent Suarez *de fide, diffinitione 20. sect. 2. m. 29. Sanchez ad præp. Decal. lib. 2. c. 10. n. 56. Sousa Relict. Bull. Canes disp. 13. concl. 3. Dardus lib. 2. Comment. in Bulla Canes, cap. 1. quest. 52. n. 34. Bonacina tom. 3. disp. 1. q. 1. punct. 4. n. 18. Scotus Theorem. 106. col. 13. in initio, eo quia, cum satis sit juxta tenorem illius non retinere, nec aliud requiratur, abiciens à se combustionem, non retinet. Sed nec obstant Iulij, aut Pauli Constitutiones; nam pœnæ in contra facientes ex Bulla Iulij, non sunt referendæ nisi ad illos, qui post revocationem licentiæ retinuerint, seu in eos, qui recusant deferre Inquisitoribus, ita tamen ut sibi retineant; hi enim censentur contraire intentioni legis, quæ est ne prætextu licentiarum libri legantur; & eorum exterminatio obviatur. Quod verò ad Constitutionem Pauli IV. absolutio veratur impendi ei, qui habens librum ad Inquisitores non deferat, porro si non habeat quacumque ex causa, non potest deferri, & per consequens dispositio Constitutionis tunc locum non habet. Huculque Pæconus. Sed ego non video quare legens hæreticum librum absque facultate, possit illum comburere, & non potius Confessario præbere, ut illum deferat Inquisitoribus & sic observabit Constitutiones Pontificum absque periculo, & discrimine.*

In indice primo hujus tom. 5. vide Apendicem ad hunc tract. 9. ubi reperies alias paucas difficultates mistas, & dispersas per alios tom. tract. & Res. quæ simul pertinent ad hunc tract. 9. de Denunciationibus, &c.

TRACTA